50 Χρόνια Μεταπολίτευση: Το σύντομο καλοκαίρι της Αριστεράς.

Του Νώντα Σκουφτούλη

Η Μεταπολίτευση είναι μια συγκεκριμένη χρονική περίοδος όπου το σύνολο της Αριστεράς είχε τα μικρότερα εκλογικά ποσοστά από την εμφάνισή της στη χώρα που ζούμε.

Η εξήγηση είναι απλή την οποία αποφεύγει η Αριστερά προκειμένου να τη διατηρεί σαν μια ρομαντική γιρλάντα μεγαλείου. Τα τεκταινόμενα από την πρώτη μέρα της μεταπολίτευσης μέχρι την τελευταία αφορούσαν σχεδόν αποκλειστικά το χώρο του Πανεπιστημίου και ό,τι μπορούσε να επηρεάσει αυτός ο χώρος σε άλλα κοινωνικά πεδία. Και όμως την επικαλείται μόνιμα

Έχει δίκιο η ελληνική Αριστερά που την επικαλείται μόνιμα με ανείπωτη περηφάνια μάλιστα; φυσικά έχει δίκιο για δύο λόγους.

Ο πρώτος είναι ότι από τότε μέχρι σήμερα καμία άλλη κατάσταση και καμία αναστάτωση δεν εμφανίστηκε που να είναι συμβατή με την Αριστερά **και δεύτερον** απέκτησε τότε μια ιδεολογική ηγεμονία σε όλα τα επίπεδα μια ηγεμονία που μπορεί να κρατάει ακόμα και σήμερα άσχετα αν το περιεχόμενο αυτής της ηγεμονίας το διαχειρίζονται τώρα με επιτυχία άλλες δυνάμεις αντίπαλες της Αριστεράς.

Για να το εξηγήσουμε καλύτερα αυτό, να το πούμε από την αρχή.

Η Μεταπολίτευση της Αριστεράς είναι μια επέκταση της Αριστεράς της δεκαετίας του 60 και τίποτα παραπάνω.

Τίποτε το ριζοσπαστικό δεν παράχθηκε στη μεταπολίτευση παρά μόνο σε ένα «ξερό» πολιτικό επίπεδο στο χώρο της Αριστεράς στα πλαίσια της πρωτοφανούς κομματικοποίησης – παραταξικοποίησης

πασπαλισμένο από πολύ μελέτη του Λένιν Στάλιν Μάο κυρίως αλλά και άλλων μαρξιστών «δεξιάς» παρέκκλισης. Αυτή ήταν και η διαφορά με το 60 μιας και το «όλον» αριστερό παρέμεινε εθνοκεντρικό και ξενόφοβο.

Ούτε καν λόγος βέβαια για τα Χειρόγραφα του Μαρξ ή της Λόυξεμπουργκ που αναγκάζονταν αναρχικοί εκδότες να τα βγάζουν στην αγορά. Ο Μάης του 68 εχθρικός στους τότε φοιτητικούς κύκλους οι οποίοι συνωστίζονταν στις ποικιλώνυμες μ-λ οργανώσεις της Αριστεράς με τη μερίδα του λέοντος να την παίρνει το αουτσάιντερ ΚΚΕ και να διασώζεται από την ΚΝΕ οργανωτικά σαν κόμμα το οποίο είναι αλήθεια εμφανίστηκε τσακισμένο στη μεταπολίτευση από την 30χρονη καταστολή και εξαίρεση.

Με γενικό γραμματέα τον ανίκητο υποστράτηγο διοικητή της 1ης Μεραρχίας του ΔΣΕ καπετάν Γιώτη της εποποιίας Περήφανο, Κιάφα, λίμνη Μουτσάλια, Άγραφα. Με μηδέν στελέχη αλλά και μέλη από άλλη δεκαετία. Αλλά τα κατάφερε γιατί ακόμη και μέχρι σήμερα έχει τη δύναμη να παράγει ιδεολογία που καθορίζει όχι μόνο την αριστερά αλλά και νεοσύστατες ομάδες αναρχικών.

Ο φοιτητής της μεταπολίτευσης με τις ιδεολογικές του ταυτότητες έβγαινε από τη χούντα με πολύ υψηλό γόητρο και ήταν κάτοχος πολιτικής αλλά και πολιτισμικής ισχύος ικανό να επιδράσει στο σύνολο όχι μόνο της νεολαίας αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα. Η μεγάλη συμμετοχή των φοιτητών της μεταπολίτευσης δημιουργούσε ένα πανίσχυρο φοιτητικό κίνημα με μεγάλες δυνατότητες. Το πανεπιστήμιο ήταν η βασική παραγωγή αριστερής ιδεολογίας ενώ το πτυχίο είχε περάσει σε δεύτερη και τρίτη μοίρα. Η Αριστερά με ένα τέτοιο υποκείμενο τόσο μαζικό και δυνατό πήρε την ιδεολογική και πολιτισμική ηγεμονία εύκολα και χωρίς αντίπαλο.

Ποια όμως ήταν αυτή η ηγεμονία και από τι καθορίστηκε; Σε ποια εμπειρία οδηγούσε; «Πέρναγε αεράκι από εκεί»; Σε καμιά περίπτωση.

Επέβαλε όλο αυτό το διάστημα την πλήρη υπακοή σε ένα πολιτικό πολιτισμικό αξιακό life style εθνοκεντρικό εθνικιστικό ομοφοβικό. Μαζί με αυτά δέσποζε ο ρόλος της αγωνιστικής πανούκλας και να σκεφτείτε ότι όλα αυτά γίνονταν μέσα και γύρω από το πανεπιστήμιο και πουθενά αλλού. Τα άλλα τα εργατίστικα ήταν φοιτητικές φαντασιώσεις εποχής. Οι εργάτες τότε ψήφιζαν ακόμη Δεξια κατά κύριο λόγο αλλά και όσοι ψήφιζαν Αριστερά ήταν Εδαίτες με ελάχιστη κομμουνιστική κουλτούρα και δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν την με έξαψη λενινιστική φλυαρία των φοιτητών επαναστάσεων.

Να φανταστείτε ότι όλα τα κόμματα από την εθνικιστική άκρα αριστερά των 12 μιλίων μέχρι το Πασοκ είχαν για χαρακτήρα αλλαγής, άλλος εθνικοαπελευθερωτικό άλλος εθνικοανεξαρτησιακό άλλος λαικοδημοκρατικό άλλος αντιιμπεριαλιστικό άλλος αντιδικτατορικο και ας είχε πέσει η δικτατορία. Δηλαδή έβλεπαν την ελληνική πραγματικότητα κάτι σαν Γαλλική αποικία κοντά στην Καληδονία και ούτε καν. Και τώρα τα λένε αλλά είναι μετρημένοι στα δάκτυλα, αλλά τότε ήταν η πολλοί και απόλυτη πλειοψηφία στα Πανεπιστήμια.

Πως λοιπόν με αυτά τα προτάγματα να μην τραγουδήσεις τα χώματα και τα αίματα του έθνους την επιστροφή στη παράδοση σαν την μοναδική πολιτισμική προοπτική!. Ακόμη και σήμερα σε φοιτητικά πανό θα δεις τη λέξη χώματα ή τούτο το χώμα κλπ. ή κάτι για τη λατρεία της γης (της γης ως χώμα ελληνικό).Αυτός είναι ο λόγος που υιοθετούσαν και λάτρευαν την γη και το αίμα. Τώρα που ο Μίκης ταυτίστηκε απολύτως με τη Χ.Α. και φυσιολογικώς κάνουν την πάπια.

Πως να μην χλευάζει ο Ξυλούρης τους μαύρους και τη Μαύρη μουσική και να μη ζητάει να απαγορευθεί η ξένη μουσική από τα κρατικά ραδιόφωνα. Ίδιο πολιτιστικό μπαγκράουντ με την ελληνική δεκαετία του 60 αλλά αυτοί οι άνθρωποι είχαν ένα μικρό δίκιο γιατί είχαν τον βούρδουλα του κράτους πάνω από τα κεφάλια τους. Ήταν πιο αληθινοί χωρίς αμφιβολία αλλά μια σταλαγματιά ανοίγματος θα μπορούσαν και αυτοί να πιούν.

Η ξενοφοβία σε οτιδήποτε ξένο είχε φτάσει σε σημεία παροξυσμού και εχθρότητας όχι μόνο απέναντι στον Γκινσπεργκ (πάει στο διάολο) αλλά και σε οτιδήποτε ακουγόταν σαν ξένο. Ο περιθωριοποιημένος Σαββόπουλος είχε τη δυνατότητα να τους απαντήσει και το έκανε με τον Πολιτευτάκια και τους Αχαρνής, ο Σιδηρόπουλος όμως με σκυμμένο το κεφάλι καθόταν στην ορχήστρα δίπλα από τον απίστευτο Μαρκόπουλο.

Η Δεκαετία του εξήντα συντάραξε όλο τον κόσμο. Από το Βιετνάμ μέχρι την Ν.Υόρκη και από την Πράγα μέχρι το Μεξικό μια γενικευμένη αμφισβήτηση κυριάρχησε παντού και σε όλα τα επίπεδα. Ένας νέος αντικαπιταλιστικός διαφωτισμός ήρθε στο προσκήνιο και ένας ζεστός πόλεμος διεξαγόταν από το Woodstock έως τις ζούγκλες του Βιετνάμ. Τα κινήματα έκφρασης οι νέες ταυτότητες το φεμινιστικό η επανάσταση στον πολιτισμό οι νέες αξίες και σημασίες ο Μάης του 68. Τίποτα από όλα αυτά δεν έκανε την εμφάνισή του στη χώρα και η ευθύνη δεν πηγάζει μόνο από το βαλκανικό ταπεραμέντο της ξενοφοβίας αλλά και από την ανεπάρκεια της Αριστεράς παρά τον εύκολο αντίπαλο την Δεξιά του ελληνοχριστιανικού ψεύδους.

Η Αριστερά είχε φροντίσει από το Πολυτεχνείο του 73 να απεκδυθεί διάφορα περίεργα συνθήματα ξένα προς τα αστικοδημοκρατικά και τα εθνικιστικά της και να αρχίσει την προβοκατορολογία από την αρχή που άνοιξε η Πόρτα από τους «προβοκάτορες.»

Το 1974 στην πρώτη πορεία του Πολυτεχνείου στις 17-11 η εμφάνιση μιας 100άδας Αναρχικών ήταν αρκετή να ακουστούν από τα μεγάφωνα του κτιρίου και από όλες τις ντουντούκες οι κραυγές περί προβοκατόρων και ξένων στοιχείων και προσπάθεια απομόνωσης των «προβοκατόρων» προκειμένου να αποβληθούν από την πορεία στην Καισαριανή

Αυτό κράτησε μέχρι το 1979 όπου ένα δυνατό αναρχαυτόνομο κίνημα είχε συγκροτηθεί για τα καλά δίνοντας μεγάλες μάχες για μέρες έξω από το Πολυτεχνείο με το ΚΚΕ και έμελλε να παίξει καθοριστικό ρόλο σε όλες τις μετέπειτα πορείες του

Πολυτεχνείου.

Μιλούσαν για προβοκάτορες ενώ την ίδια στιγμή οι ηγετικές φοιτητικές παρατάξεις ήταν σε θέση συγκυβέρνησης στα Πανεπιστήμια με την κυβέρνηση της Δεξιάς και μαζί όχι μόνο απαγόρευσαν τις επόμενες πορείες του Πολυτεχνείου υπακούοντας την Πρεσβεία αλλά οι μυστικές τους διαβουλεύσεις είχαν συνέπεια το θάνατο του Κουμή και της Κανελλοπούλου το 1980 αλλά και με αρκετά τραυματισμένα και γνωστά συντρόφια μας. Ακριβώς σε εκείνη την πορεία κάνει μαζικά και δυναμικά την εμφάνισή του το δικό μας υποκείμενο με την γενικευμένη αντιβία που εκφράστηκε στους δρόμους και έκτοτε θεσμοποιείται η πύρινη ουρά των πορειών. Η συνέχεια είναι γνωστή.

Μαζί με την κατάρρευση της Αριστεράς στα Πανεπιστήμια σαν αποτέλεσμα των καταλήψεων για τον 815 την ηγεμονία του φοιτητικού κινήματος αναλαμβάνουν οι συνελεύσεις τα αυτόνομα και ανεξάρτητα σχήματα.

Δεν είχε μόνο εμφανιστεί ένα νέο υποκείμενο αλλά άλλαζε ραγδαία και το πολιτισμικό μπαγκράουντ με την υποχώρηση του θεοδωρακισμού Μαρκοπουλισμού το κλείσιμο των ταβερνών και ήρθε η εποχή όπου η γροθιά της Rock του φεμινισμού και του νέου αντικαπιταλιστικου διαφωτισμού σπάνε τη νύχτα της κλειστότητας. Η νέα εποχή άνοιξε την πόρτα της εμπειρίας του ανοικτού.

Η Μεταπολίτευση δεν μπορούσε πλέον να επιβάλλει τίποτα. Η νεολαία απελευθερώνεται έρχεται η χαρά στο κίνημα. Είναι η εποχή που ο φοιτητής πλέον πάει στο πανεπιστήμιο για ένα χαρτί χάνοντας με αυτό τον τρόπο το γόητρο και τη δύναμη που απλόχερα του είχε δώσει η Μεταπολίτευση. Η κατάρρευση της Μεταπολίτευσης ήταν πλέον γεγονός.

Το σύντομο καλοκαίρι της μεταπολιτευτικής Αριστεράς τέλειωσε και από τότε η ζωή προχωράει και ανοίγεται ακόμη περισσότερο.

Υ.γ. Μια νύξη πάνω στη Μεταπολίτευση αλλά είναι βέβαιο ότι μπορούν και πρέπει να ειπωθούν πολλά περισσότερα.